

Újpest-Belsőváros

2008. 06. 22.

Loránt Gábor

IMÁDSÁG SEGÍTSÉGÉRT

Olvasandó (lectio): Zsolt 83

Alapige (textus): Zsolt 83,2-3;10;14;17

Ászáf zsoltáréneke. Istenem, ne maradj csendben, ne hallgass, és ne légy tétlen, Istenem! Hiszen háborognak ellenségeid, gyűlölőid fenn hordják fejüket. Néped ellen titkon ármányt szőnek, tanácskoznak védeneid ellen. Jertek – mondják –, irtsuk ki e népet, ne is emlékezzenek többé Izráel nevére! Mert egyetértésben tanácskoznak, szövetséget kötnek ellened Edóm lakói és az izmáliek, a móábiak és a hagriak, Gebál, Ammón és Amálék, Filisztea, Tírusz lakóival. Asszíria is hozzájuk csatlakozott, támasza lett Lót fiainak. (Szela.) Úgy bánj velük, mint Midjánnal, mint Siserával, mint Jábínnal a Kísón-pataknál, akik megsemmisültek Éndórnál, és a föld trágyájává lettek! Tégy úgy előkelőkkel, mint Órébbel és Zeébbel, minden főemberükkel úgy, mint Zebahhal és Calmunnával, akik ezt mondták: Foglaljuk el Isten birtokát! Istenem, tedd őket olyanná, mint az ördögsekér, vagy mint a szélhordta polyva! Ahogyan a tűz fölgyújtja az erdőt, és a láng égeti a hegyeket, úgy üldözd őket viharoddal, úgy rémítsd őket forgószeleddel! Borítsd el gyalázattal arcukat, hogy keressék nevedet, URam! Szégyenüljenek meg, és rémüldözzenek örökké, pironkodjanak, és vesszenek el! Tudják meg, hogy egyedül te vagy az, akinek ÚR a neve, aki felséges az egész földön!

Imádkozzunk!

Édesatyánk Istenünk! Dicsőítünk Téged, ahogy az énekünkben is mondtuk, hogy Te olyan hatalmat állítottál fel, amely él és megmarad örökkön örökké. Köszönöm, Uram, hogy nálad nincs változás, vagy változásnak árnyéka. Dicsőítünk ezért a halhatatlanságért, ezért a változatlanságért! S köszönjük, hogy ennyire változatlan a Te szereteted is irántunk. Köszönjük, hogy elmondhatjuk Neked, ami bánt, ami fáj, ami nyugtalanít. Köszönöm, hogy a zsoltáros is kiöntötte itt most szívét Neked. Hálát adunk, hogy meghallgatsz ebben is, és akkor is, amikor örömünket mondjuk el Neked. Szeretnénk megvallani Neked, hogy az elmúlt héten is sokszor vétkeztünk Ellened, nem jártunk a Te utaidon. Gondolatban, szóban, cselekedettel és mulasztással sértettük a Te szent hatalmadat, a Te Nevedről való neveztetésünket. Kérlek, bocsásd meg ezeket, és add, hogy őszinte szomorúsággal el tudjunk ezektől fordulni, és keressük a Te orcádat szüntelenül. Szenteld meg Uram, ezen a mai napon is az Ige hirdetőjét, és minket, a Te Igédnek hallgatóit! Egyedül Jézus Krisztusban van bátorságunk és szabad utunk Tehozzád, ahogy az Ige is bátorít és tanít minket. Légy jelen közöttünk, és munkálkodj a mi belsőnkben, hogy gyönyörködhess bennünk és a mi engedelmisségünkben! Kérlek, add Uram a Te Szent Lelkedet, hogy érthessük a Te Igédet, és meg tudjuk cselekedni!

Ámen.

Isten bűnbocsátó kegyelmének hirdetése:

Megkegyelmeztél, URam, országodnak, jóra fordítottad Jákób sorsát. Megbocsátottad néped bűnét, elengedted minden vétkét. (Zsolt 85,2-3)

Igehirdetés

Kedves Testvérek!

Az istentisztelet évében, amikor minden igehirdetés az istentisztelet témáját járja körül, felmerül az a kérdés, hogy ez a hosszú lihegés, amelyet a zsoltárban olvasunk, mennyiben istentisztelet.

Hiszen a zsoltáros szabadjára engedi panaszát, és szabadjára engedi vágyát, hogy bárcsak megfizetne Isten az ellenséges népeknek, és elég részletesen leírja a zsoltáros, hogy mit kíván nekik.

Mennyiben istentisztelet ez? Minden kétségünk ellenére mégis az, ugyanis az istentisztelet jellemzőivel rendelkezik. Hiszen a zsoltár elején ott van az Istenhez fordulás. Másodjára ott van a panasz Isten előtt, hiszen Isten színe előtt önti ki a szívét. S a harmadik – most tekintsünk el ennek a kérdésnek a tartalmától – kérés és várakozás Isten válaszára. És tulajdonképpen ez az istentisztelet: Istenhez fordulunk, elmondjuk Neki esetleg örömeinket, bánatainkat, és kérésekkel fordulunk az Úrhoz, és várjuk az Ő válaszát. Mi beszélünk Istenhez, és Isten beszél hozzánk, válaszol hozzánk az Ő Igéjén keresztül.

Lássuk az istentiszteletnek éppen ezeket a részeit!

1 Az első tehát: az **Istenhez fordulás**, a segítség kérés. Ászáf Istenhez fordul segítségért: *Istenem, ne maradj csendben, ne hallgass, és ne légy tétlen, Istenem!* Nem emberi erőfeszítéstől várja a megoldást, sőt a legelső még csak nem is a panasz, hanem az Úr. Tehát nem először elmondja a panaszait a zsoltáros, és utána fordul Istenhez, hogy mindez, amit én elmondtam, erre válaszolj valamit. Az első az Úr, Akihez odafordul, és csak azután mondja el a panaszt.

S az a kérdés, kedves Testvérek, hogy mi vajon a bajainkban, a nyomorúságainkban, a bűneink közepette, a betegségben, a gyászban, vajon mihez, vagy kihez fordulunk. Emberekhez? Barátokhoz? Vagy esetleg befolyásos emberekhez, akik tudnak segíteni? Tudományhoz, vagy áltudományokhoz? Csüggedt állapotunkban a pszichológiához? Betegségünkben a természetgyógyászatához? Vagy a jövő felőli félelmünk szorításában az asztrológiához? Olyan sok mindenhez szoktunk fordulni! Módszerekhez és tréningekhez? Vajon algoritmusok mentén képzeljük el a megoldást? Vajon Dárnel (?) segít a sikerekhez, vagy az agykontroll az

egészséghez? Mihez vagy kihez fordulunk? A felejtéshez, és annak eszközeihez, a mámorhoz – az alkoholhoz és kábítószerhez? Vagy Istenhez?!

Mert ha Istenhez fordulunk, akkor már kezd istentisztelethez hasonlítani az életünk. S általában is ezt látjuk a zsoltároknál: a zsoltárok mindig istentiszteleti énekek, és mindig azzal kezdődnek, hogy a zsoltáros legelőször Istenhez fordul. Nem máshoz! Nem mástól várja a megoldást! Minden kétsége közepette is Istenhez fordul, és egyedül Tőle várja a megoldást. Egyedül Tőle várja a kiutat! Hiába tűnik úgy, hogy máshol is van kiút, úgyszólván. Egyedül Istennél!

2 A második, amit az Igében látunk, a **panasz Isten előtt**, vagy talán – így is mondhatnánk – „helyzetjelentés”.

Hiszen háborognak ellenségeid, gyűlölőid fenn hordják fejüket. Néped ellen titkon ármányt szőnek, tanácskoznak védeneked ellen. Jertek – mondják –, irtsuk ki e népet, ne is emlékezzenek többé Izráel nevére! Mert egyetértésben tanácskoznak, szövetséget kötnek ellened Edóm lakói és az izmáéliek, a móábiak és a hagriak, Gebál, Ammón és Amálék, Filisztea, Tírusz lakóival. Asszíria is hozzájuk csatlakozott, támasza lett Lót fiainak.

Ászáf Isten elé tárja a veszélyt. Meglátja azt, hogy a nép ellen való tervben az Isten elleni lázadás a lényeg! Tehát mikor a szomszédos pogány népek az egyetlen igaz Isten ellen lázadnak, azt úgy teszik, hogy Isten népét akarják kiirtani. Meg is fogalmazza ezt a zsoltáros: *Mert egyetértésben tanácskoznak, szövetséget kötnek ellened*. Tehát nem azt mondja, hogy „ellenünk”, hanem azt mondja, hogy Ellened, mert túl lát a felszínen, és látja a lényegét. És ugyanakkor nem dugja a homokba a fejét. Részletesen áttekinti és elemzi a veszélyt: tíz ellenséges nemzetet sorol fel.

Hasonlít ez a néhány sor ahhoz, mint amikor Ezékiás király Szanhérib asszír király istenkáromló levelét bevitte az Úr templomába, és kiterítette az Úr előtt. Szanhérib gyalázta az élő Istent, és azt üzenté a zsidóknak, hogy adják meg magukat, úgyszólván ő fog győzni. És ezt az istenkáromló levelet Ezékiás nem mutatta meg senkinek, hanem vette, felment a templomba, és a levelet kiterítette az Úr előtt. (2Kir 19,14). Ez istentisztelet volt a javából!

És felmerül a kérdés, hogy vajon amikor a mi szánk tele van panasszal, akkor kinek panaszkodunk? Nagyon sokszor önmagunknak szoktunk panaszkodni, ezt hívják önsajnálatsnak. Van, hogy másoknak. Tulajdonképpen jó dolog megosztani barátokkal a fájdalmat, de a legfontosabb, hogy az Úrnak mondjuk el!

Én mindent Anikóval szoktam megbeszélni. A jó házasság ilyen szempontból is rendkívül fontos. De még fontosabb, hogy Istennek mondjuk el a panaszunkat.

3 A zsoltár harmadik nagy gondolati egysége: a **kérés és várakozás Isten válaszára**. Ez számunkra a legproblematikusabb rész, hiszen ez a zsoltár a bosszú-zsoltárok közé sorolható. De nagyon fontos azt meglátnunk, hogy Ászáf nem maga akar bosszút állni. És nem is a népet biztatja bosszúra, hanem Istentől várja a megoldást.

És van egy nagyon érdekes dolog elrejtve a zsoltárban, ami sokat mond nekünk. Mert érdekes, hogy milyen dolgokat említ fel Ászáf.

Minden évben a konfirmandusokkal, amikor elkezdődik a konfirmációi oktatás, talán az első vagy második órán Isten kijelentéséről szoktunk beszélni, hogy az kettős: Istennek van általános kijelentése, és különös kijelentése. És el szoktam mondani, hogy Isten általános kijelentése az, amit a természetben, a történelemben és a lelkiismeretben mond el. Ez nem olyan nyilvánvaló isteni üzenet, mint a különös kijelentés, magyarul: az Ige, hiszen azért a természetet is, a történelmet is és az emberi lelkiismeretet is lehet úgy értelmezni, hogy azok nem Istenre mutatnak. De mégis Isten egy általános ismeretet elrejtett ebben a világban, és hogyha nyitott szívvel nézzük a teremtett világ szépségét, hogyha értelmes szívvel vizsgáljuk az elmúlt évezredek történelem menetét, és hogyha őszinte szívvel tekintünk a lelkiismeretünkbe, akkor meglátjuk ezekben a dolgokban – hogy úgy mondjam – Isten lábanyomát, Isten rejtett üzenetét.

Miért mondtam el mindezt? Mert mit említ Ászáf? Felhoz történelmi példákat, felhoz egy természeti képet, és leír egy lelkiismereti folyamatot.

Említ egy történelmi példát, a Bírák könyvéből: *Úgy bánj velük, mint Midjánnal, mint Siserával, mint Jábinnal a Kísón-pataknál, akik megsemmisültek Éndórnál, és a föld trágyájává lettek! Tégy úgy előkelőkkel, mint Órébbel és Zeébbel, minden főemberükkel úgy, mint Zebahhal és Calmunnával, akik ezt mondták: Foglaljuk el Isten birtokát!*

Ezek a történelmi példák mind a Bírák könyvéből vannak megemlítve. Amikor Gedeon Midjánt győzte le, vagy amikor Debóra és Bárak Jábint, Kánaán királyát és Siserát, Jábin hadseregpáncsnokát.

Aztán az Ige megint visszatér Gedeon történetéhez. Hiszen Gedeon győzte le Órébet és Zeébbet, Midján vezéreit, és végeztette ki Zebahot és Calmunnát, Midján királyait.

Tehát Ászáf a történelemből, történetesen a Bírák könyvéből említ olyan példákat, amelyek Isten hatalmát mutatták meg, hogy hogyan kelt népe segítségére, és hogyan állt bosszút az ő ellenségeiken.

Aztán utána egy természeti képet említ fel: *Istenem, tedd őket olyanná, mint az ördögszekér, vagy mint a szélhordta polyva! Ahogyan a tűz fölgyújtja az erdőt, és a láng égeti a hegyeket, úgy üldözd őket viharoddal, úgy rémítsd őket forgószeleddel!*

Az ördögszekér (Károlinál: porfelhő, és van egy másik, régi fordítás is, abban por-forgatagot ír a fordító) – a forgószelel által felkavart mindenféle por, szemét, növények, ahogyan tényleg az ördögszekér is szokott görögni a szeles mezőn, vagy ahogy a szél hordja a polyvát. Ahogyan az erdőtűz felgyullad, és mindent leéget, vagy ahogyan lánggal ég a hegy, viharról és forgószelelről beszél az Ige.

És mit említ még Ászáf? Egy lelkiismereti folyamatot is: *Borítsd el gyalázattal arcukat, hogy keressék nevedet, URam! Szégyenüljenek meg, és rémüldözzenek örökké, pironkodjanak, és vesszenek el! Tudják meg, hogy egyedül te vagy az, akinek ÚR a neve, aki felséges az egész földön!*

Szégyen, pironkodás, rémület. És ugyanakkor a másik oldalról: istenismeret.

Tehát Ászáf említ történelmi példát, természeti képet és lelkiismereti folyamatot. Tehát mind a három megtalálható, amely benne van az általános kijeletésben.

És ez azt jelenti számunkra, hogy tulajdonképpen Ászáf elsősorban nem bosszúért liheg, hanem Isten kijelentésére vár. Isten általános kijelentésére vár! Hogy ahogyan a történelemben látjuk, ahogyan a természetben látjuk, ahogyan a lelkiismereti folyamatok lezajlanak, azt hajtsa végre újra Isten.

És mindezt, amit látunk magunk előtt, ezek a képek, ezek a folyamatok, ezek kettős értelműek. Mert a hívő számára életet jelentenek. A hitetlennek pedig halált. Hiszen amikor bosszúért liheg a zsoltáros, akkor is azt mondja, hogy „*Borítsd el gyalázattal arcukat, hogy keressék nevedet, URam!*”. Mert mindaz a csapás, ami Ászáf reménysége szerint érni fogja a pogány népeket, ezek lehetnek a pusztulásukra is, de lehetnek olyan eredménnyel is, hogy megismerjék ők is az Úr nevét. Ami a hívőnek élet, az a hitetlennek halál. Ahogy Pál megfogalmazza: „*Mert Krisztus jó illata vagyunk Isten dicsőségére mind az üdvözülők, mind az elkárhozók között: ezeknek a halál illata halálra, azoknak az élet illata életre*”. (2Kor 2,15-16).

De mondtam azt, hogy az igazán érthető kijelentés nem az általános kijelentés, hanem a különös, vagyis Isten Igéje. Erről ugyan szó szerint

nincs említés a 83. zsoltárban, de maga a zsoltár Isten Igéje, Isten beszéde. Tehát ha nem is beszél az Igéről a zsoltár, de mégis maga a zsoltár Ige.

Mi már tudjuk azt, hogy az Ige testté lett, és ez a megoldás bajainkban és nyomorúságainkban, hogy t.i. Isten az Ő bosszúját nem a pogányokon akarja kitölteni, nem a bűnösökön akarja kitölteni, hanem Jézus Krisztuson töltötte ki. Az ellenség bűnért való bosszúját is, de a mi bűneinkért való bosszúját is.

Mert Jézus Krisztus vitte fel bűneinket a fára, és ott váltság-halált halt, amikor kereszthalált halt. Nem csak a zsidókért, hanem a pogányokért is. Úgy, ahogyan a keresztelésnél is felolvastam az Efézusi levélből, ahogyan Ő tette egyé a két nemzetséget, s ahogyan lerontotta a válaszfalat, mert Jézus Krisztusban mindenki megkaphatja bűneire a bocsánatot! Jöjjön bárhonnán, legyen bár az egyik népnek, vagy a másik népnek a tagja, legyen bár az Isten népe tagja, vagy az Isten ellenségeinek tagja – mert hiszen mi is valamennyien Isten ellenségei voltunk, mielőtt Istent Krisztusban megismertük volna.

Így válik ez a zsoltár számunkra istentiszteletté, mert egyrészt Istenhez fordulás, segítség-kérés, másrészt panasz Isten előtt, vagyis helyzetjelentés (ezek megállnak az Újszövetség mérlegén is), s a harmadik, amit így neveztem, hogy kérés és várakozás Isten válaszára. Ez a válasz a maga teljességében nem ószövetségi módon, bosszú-kérés által, hanem újszövetségi módon, a megváltásban a miénk. Mert Jézus Krisztuson állt bosszút Isten, hogy ne rajtunk kelljen bosszút állnia.

És hogyha valaki Istennek ezt a kegyelmét elfogadja, ha újjászületik és megtér Isten kegyelméből, akkor minden élethelyzetben forduljon Isten felé. Minden élethelyzetben mondja el panaszait is, és természetesen örömeit is, elsősorban az Úrnak. Folyamodjon Hozzá válaszáért. Nem bosszúért, hanem megoldásért, Jézus Krisztusban.

Ámen.

Imádkozzunk!

Urunk! Áldunk téged az örömhírért, hogy nem kell nekünk bosszúért lihegni, hogy nem kell bosszút vagy rosszat kívánni másoknak, hanem várhatjuk a Te válaszodat úgy, ahogy azt Te adod. Köszönjük, Urunk, hogy Jézus Krisztusban meglettük életünk célját és értelmét, hogy Benne igazi öröme és igazi boldogságra juthattunk, még akkor is, ha körülvesz bennünket baj, nyomorúság, betegség. Még akkor is, ha tele vagyunk bűnökkel, és ezek megterhelnek bennünket. Urunk! Egyedül Te vagy a megváltó, egyedül Te vagy a szabadító, bűntől és haláltól. Egyedül Rád vethetjük betegségeink és nyomorúságaink terhét. És tudjuk, hogy ha nem is úgy teljesíted kívánságainkat, mint ahogy mi kértjük, de meghallgatod kívánságainkat, és válaszolsz rá. Válaszolsz rá úgy, hogy az mindenképpen a legjobb legyen számunkra és mások számára egyaránt. Kérünk, hogy így bátorítsd meg a gyászoló szívűeket! Így légy azokkal a gyermekekkel, akik most részesedtek a keresztség sákramentumában. Így légy szülőkkel, keresztszülőkkel, családokkal. Urunk! Értsük a Te dolgaidat, és szeressük a te dolgaidat. Urunk! Hadd töltse el öröm a mi szívünket a Te munkád láttán! Így könyörgünk gyülekezetünkért, hazánkért, s az egész világért! És kérünk, Urunk, hallgasd meg a magunkban, csöndben elmondott imádságainkat is!

Ámen.